

บทคัดย่อ

ทำการสำรวจและรวบรวมพรรณปูน้ำจืดในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกและลุ่มน้ำแม่ น้ำปัตตานี ระหว่างเดือน ตุลาคม 2544 และ กันยายน 2545 โดยเก็บตัวอย่างปูน้ำจืด ตั้งแต่พื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนจนถึงที่ราบลุ่มตอนล่าง และพื้นที่ชุ่มน้ำบริเวณใกล้เคียง บันทึกและรวบรวมตัวอย่างปูน้ำจืดในแต่ละสถานที่ที่เก็บตัวอย่าง แล้วเก็บรักษาตัวอย่างในฟอร์มาลินเป็นกลางเข้มข้น 10% เพื่อนำมาศึกษาทางอนุกรมวิธานในห้องปฏิบัติการรวมทั้งศึกษาตัวอย่างปูน้ำจืดที่รวบรวมมาก่อนหน้านี้จากลุ่มน้ำดังกล่าวที่เก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์สถานธรรมชาติวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตัวอย่างทุกตัวจนถึงระดับสปีชีส์ แล้วทำการเลือกตัวอย่างที่สมบูรณ์เพื่อเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์สถานธรรมชาติวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อใช้ในการอ้างอิง

จากการสำรวจพรรณปูน้ำจืดทั้งหมดในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกและ ลุ่มน้ำแม่ น้ำปัตตานี จำนวน 195 สถานี รวม 227 ชุดตัวอย่างได้ปูทั้งสิ้น 1709 ตัว พบปูน้ำจืดรวม 4 วงศ์ได้แก่วงศ์GECARCINUCIDAE วงศ์GRAPSIDAE วงศ์POTAMIDAE และวงศ์PARATHELPHUSIDAE ใน 11 สกุล รวมทั้งสิ้น 19 สปีชีส์ ปูล่า ห้วยSiamthelphusa improvisa เป็นปูน้ำจืดที่มีการแพร่กระจายกว้างมากที่สุดในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก และ ลุ่มน้ำแม่ น้ำปัตตานี ปู Parathelphusa maculata De Man, 1879 และ Heterothelphusa insolita Ng & Lim, 1986 เป็นปูชนิดใหม่ที่ไม่เคยมีรายงานมาก่อนในประเทศไทย

Abstract

Study on species diversity of freshwater crabs in eastern basin and Pattani River basin of southern Thailand was conducted between October 2001 and September 2002. Total 195 sites were investigated, ranged from small river basins in eastern part of Thai Peninsula and Pattani River Basin. Sample sites were distributed from upper watershed areas downward to lower reach flood plains. Freshwater crabs were collected by various gears, preserved in 10% neutral formalin and taken for taxonomical examination in laboratory. All specimens were identified to species level and selected specimens were registered and deposited in Prince of Songkla University Zoological Collection.

There were 1709 specimens, of 4 families 11 genera and 19 species in the collections, 195 sites and 227 samples. *Siamthelphusa improvisa* (Lanchester, 1901) was the predominant species and the most distributed species in eastern basin and Pattani River basin of southern Thailand. *Parathelphusa maculata* De Man, 1879 and *Heterothelphusa insolita* Ng & Lim, 1986 were considered to be new records for Thailand.